

Senin Adın Bundan Böyle “Merkez Efendi”Olsun

Büyük velîlerden Sümbül Sinân Efendi'nin çok talebesi vardı. Ancak o, Muslihuddin Musa adındaki bir talebeyi hepsinden çok seviyordu!..

Sümbül Sinân Efendi, büyük velîlerdendir. Aslen Merzifonludur. İstanbul'a gelip, Fâtih Sultan Mehmed Hân ve Sultan İkinci Bâyezîd Hân devrinin meşhûr âlim ve velîlerinden olan Efdalzâde Hamîdüddîn Efendi'den ders aldı. Daha sonra Çelebi Halife'nin feyz ve teveccühlerine kavuşarak kemâle geldi...

Bu mübarek zat, konuşması ve davranışları ile kızmayan, sakın, nazik biri olduğundan, "Dinin Süsü" anlamına gelen “Zeynüddîn” lakabını almıştır.

Her hâlükârda sabrını, sakinliğini koruması üzerine de (başak, filiz) anlamlarına gelen “Sümbül” lakabıyla anılmıştır... Çok talebe yetiştirdi. Türbesi Kocamustafapaşa'dadır...

Dergâhındaki talebeler, hocalarının emirlerini harfîyyen yerine getirmek için gece gündüz çalışıyorlardı. Ancak hocaları, Muslihuddin Musa adındaki bir talebeyi hepsinden çok seviyordu. Bunu anlayınca bir kıskançlık başladı. Sümbül Efendi bu durumu fark edince, ondaki istidadı, kabiliyeti görmeleri için hepsini imtihana tâbi tuttu. Bir gün onlara dedi ki:

-Ey canlarım! Bu âlemin nasıl yaratılmasını isterdiniz?

Her talebe kendi anlayışına göre cevap verdi... Biri "Efendim, Dünya biraz daha büyük olsaydı" dedi... Bir diğeri "Hocam, iki tane Güneş olsaydı" dedi... Bir başka talebe de "Efendim, insanların boyu daha uzun olsaydı" gibi şeyler söylediler... Sıra Muslihuddin Musa Efendi'ye gelmişti. Sümbül Efendi, ona da aynı suali sordu:

-Sen söyle bakalım Musa Efendi! Kâinatın nasıl olmasını isterdin?

Musa Efendi başını kaldırmadan edeple cevap verdi:

- Efendim, bu âlem öyle bir nizam içinde ki; bu mevcut düzene ne bir şey ilâve edilebilir ne de bir şey eksiltilebilir!..

Sümbül Efendi'nin yüzünde görülmemiş bir ışıık belirdi ve buyurdu ki:

- Maşallah derviş Musa! Demek her şey merkezinde, yerli yerinde, diyorsun! Öyleyse senin adın bundan böyle "Merkez Muslihuddin" olsun!

Evet, bütün talebeler, hocalarının bu arkadaşlarını niçin çok sevdiğini anlamışlardı...

O günden sonra derviş Musa, “Merkez Efendi” ismiyle gönüllerde taht kurdu. Hocası onu kendisine damat eyledi...

Tıp bilgisi de kuvvetli olan Merkez Efendi, Manisa'da bulunduğu sırada kırk bir çeşit baharattan meydana gelen bir mâcun yaptı. Hastalar, bu mâcunu yiyerek şifâ bulurdu. İlkbaharda yetişen çiçeklerden de istifâde edilerek yapılan bu mâcunu almak için, çevre kasabalardan gelirlerdi. "Mesîr mâcunu" diye şöhret bulan bu mâcun, şimdi de yapılmaktadır.

Merkez Efendi, İstanbul-Zeytinburnu'da, kendi adıyla anılan türbede medfundur. Allahü teâlâ şefaatlerine nâil eylesin. Âmin...

Kaynak: 8 Ağustos 2025 Türkiye Gazetesi